

งบการเงิน... อ่านได้และอ่านดี (2)

ต่อ จากฉบับที่แล้ว

ดร.บัณฑิต ทรบวรเกียรติ

หลัง จากที่ท่านยินดีปรับมุมมองหรือความรู้สึกต่อคำว่า “บัญชี” รวมทั้งผลผลิตจากบัญชีคือรายงานทางการเงินหรืองบการเงิน ที่เป็นกระจกเงาสะท้อนสุขภาพทางการเงิน และความสามารถของกิจการในการบริหารจัดการธุรกิจออกมาให้ท่านเห็นได้ในเชิงปริมาณ ซึ่งได้นำเสนอข้อมูลไปในตอนที่แล้ว คือโครงสร้างและองค์ประกอบงบการเงินที่ท่านจำเป็นต้องทำความรู้จัก และวางไว้เป็นพื้นฐานความคิดในการศึกษาวิเคราะห์ นำไปใช้ตัดสินใจต่างๆ เชิงเศรษฐกิจได้

จากที่ทราบในตอนที่ผ่านมาว่า งบการเงินสำคัญที่มักมีบทบาทในการนำมาศึกษา จำนวน 3 งบ รวมทั้งหมายเหตุประกอบของงบการเงินต่างๆ ดังกล่าว ประกอบด้วย **งบแสดงฐานะการเงิน** ซึ่งให้ข้อมูล “สินทรัพย์” ที่กิจการว่ามีทั้งหมดเท่าใด “หนี้สิน” ที่กิจการมีอยู่เพื่อจะบอกว่าสินทรัพย์ที่เห็นอยู่นั้น เกิดจากการก่อหนี้ของกิจการเพื่อให้ได้สินทรัพย์ต่างๆ นั้นมา มีมากน้อยเท่าใด หรือสินทรัพย์ที่เห็นนั้นมาจาก “ส่วนของผู้ถือหุ้น” หรือส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นส่วนใหญ่ **งบกำไรขาดทุน** ที่ให้ข้อมูลว่ากำไรขาดทุนของกิจการมีมากน้อยเพียงใด และ**งบกระแสเงินสด** ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับได้มา และใช้ไปของเงินสดว่าเป็นมาจากความสามารถในการดำเนินงาน หรือที่เห็นเงินสดจำนวนเพิ่มมากขึ้นในสินทรัพย์ของกิจการนั้น มาจากการจัดหาเงินด้วยการกู้ยืมมาเพิ่ม หรือกระแสเงินสดติดลบจากการลงทุนของกิจการ

เพื่อให้ท่านผู้อ่านเข้าใจการอ่านงบการเงินด้วยแนวคิดว่าเขาได้ทำอย่างตั้งใจออกมา “เพื่อท่าน” เพื่อประโยชน์ของทุกท่านที่จะนำไปใช้ตัดสินใจเกี่ยวข้องกับเงินๆ ทองๆ เกี่ยวกับธุรกิจหรือกิจการนั้น ทำออกมาอย่างตั้งใจให้มีคุณภาพตาม “มาตรฐานบัญชี” เพื่อให้ทุกท่านสามารถเข้าใจตรงกันได้ เพียงแต่จำ และเข้าใจความหมายศัพท์ทางบัญชีพื้นฐานเพื่อใช้ภาษาได้ตรงกัน และทราบถึงมาตรฐาน

ที่จำเป็น และเกี่ยวข้องกับที่ท่านต้องการนำไปใช้เท่านั้น จึงจะขอเริ่มกล่าวถึง แต่ละงบการเงินก่อนว่า ทุกท่านสามารถมีความต้องการจะทราบข้อมูลอะไรบ้างจากการอ่านแต่ละฉบับนั้น

งบแสดงฐานะการเงิน เมื่อมาศึกษาในรายละเอียดขององค์ประกอบตัวแรก คือ สินทรัพย์ ทั้งสินทรัพย์ที่สามารถใช้ประโยชน์ได้นานเกิน 1 ปี และสินทรัพย์ที่จะให้ประโยชน์กับกิจการในอนาคตอันใกล้ในปีถัดไป ท่านทราบดีว่าสินทรัพย์ของกิจการมีไว้เพื่อจะได้สร้างผลตอบแทนหรือรายได้ให้กับกิจการ ดังนั้น คงไม่เป็นเรื่องแปลกใดๆ ที่ทุกท่านจะต้องการทราบว่า ดังนั้นแล้ว**กิจการมีความสามารถใช้สินทรัพย์ที่มีนั้นมาสร้างเป็นรายได้ให้กับกิจการอย่างเต็มที่หรือไม่?** ตัวเลขกำไรที่เห็นในงบกำไรขาดทุนนั้น เราจะทราบได้อย่างไรว่าเป็นกำไรที่เกิดจากการใช้สินทรัพย์ของกิจการที่มีอยู่อย่างเต็มประสิทธิภาพหรือยัง?

จะขอไล่เรียงมาตามสภาพคล่องของสินทรัพย์บางรายการที่สำคัญ และพบได้ในงบแสดงฐานะการเงินโดยทั่วไป ตัวแรกคือ **เงินสด** ซึ่งในงบการเงินจะให้ศัพท์ และความหมาย หมายถึง เงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสด เช่น เงินฝากธนาคารที่สามารถเรียกคืนได้ในช่วงเวลาหนึ่ง เป็นต้น เป็นเงินสด และเงินฝากธนาคารที่ไม่มีข้อจำกัดในการใช้ เป็นเงินที่สามารถนำมาใช้ชำระหนี้สินหมุนเวียนได้ คำถามที่ท่านอาจตามมาคือ แล้วเงินสดที่เห็นในงบการเงินนี้มาจากไหน? จะทราบได้อย่างไรว่ารายการเงินสดที่นั่น เรียกได้ว่ามากพอ หรือน้อยไป? สภาพคล่องดีเพียงพอมือหรือไม่ มากเพียงพอดต่อการนำไปชำระหนี้สินได้หรือไม่? คำตอบจะได้มาจากการอ่านความสัมพันธ์ของงบการเงินต่างๆ ที่ได้กล่าวไปนั้น การนำงบการเงินไปเปรียบเทียบกับกิจการเองในช่วงเวลาของการดำเนินธุรกิจที่ผ่านมา หรือการเปรียบเทียบกับกิจการอื่นที่ทำธุรกิจลักษณะใกล้เคียงกัน รวมทั้งการเปรียบเทียบกับทั้งกลุ่มธุรกิจหรืออุตสาหกรรมในประเทศ ซึ่งเป็นลักษณะเดียวกันได้เช่นกัน

เงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่อยู่ในความต้องการของตลาด เมื่อกิจการมีเงินสดในมือมากเกินไปในการดำเนินธุรกิจ และการดำรงสภาพคล่อง และการนำเงินไปฝากธนาคารให้ผลตอบแทนที่ไม่สูงนัก กิจการจึงสามารถเลือกที่จะนำเงินไปลงทุนเพื่อได้ผลตอบแทนที่สูงขึ้น สร้างความมั่งคั่งให้กับกิจการได้มากขึ้น จึงมีการกำหนดให้ธุรกิจสามารถนำเงินสดไปลงทุนในหลักทรัพย์ที่อยู่ในความต้องการของตลาด ซึ่งหมายถึงหลักทรัพย์ที่มีสภาพซื้อขายคล่อง เช่น หลักทรัพย์ตราสารทุน หรือตราสารหนี้ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ หรือตลาดตราสารหนี้ เป็นต้น

สินค้าคงเหลือ เป็นสินทรัพย์หมุนเวียนที่สำคัญมากอีกรายการหนึ่ง โดยเฉพาะในธุรกิจซื้อขายสินค้า ธุรกิจค้าส่ง ค้าปลีก หรือธุรกิจอุตสาหกรรมผลิต ทุกท่านทราบดีอยู่ว่าการมีสินค้าที่เพียงพอต่อความต้องการของลูกค้าแต่ละกิจการเป็นสิ่งจำเป็นมาก เพราะหากลูกค้าไม่ได้รับการตอบสนองในเวลาที่ต้องการตามความต้องการ เกิดความไม่พึงพอใจ และสามารถเปลี่ยนไปใช้สินค้าลักษณะเดียวกันของคู่แข่งของกิจการในตลาดได้ทันที ขณะเดียวกันหากสินค้ามีมากเกินไป สินค้าที่คงเหลืออยู่นั้น ก็เป็นสินทรัพย์ที่ไม่สามารถสร้างรายได้กลับมาให้กับกิจการ นอกจากนี้ ยังต้องมีภาระต้นทุนในการเก็บรักษา และหากเก็บไว้นานก็จะทำให้สินทรัพย์ล้าสมัย ยิ่งในยุคปัจจุบันที่ความต้องการของลูกค้าเปลี่ยนแปลงเร็ว โดยเฉพาะสินค้าเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงได้รวดเร็วอย่างที่ไม่ได้ปรากฏมาก่อนในยุคอื่นๆ ที่ผ่านมา เมื่อท่านอ่านงบการเงิน ท่านจึงต้องการทราบว่าสินค้าที่คงเหลืออยู่ของกิจการนั้นเพียงพอหรือไม่ มีมากหรือน้อยเกินไป ผู้บริหารของกิจการมีความสามารถบริหารสินค้า ซึ่งเป็นสินทรัพย์ที่สำคัญนี้ ให้สร้างรายได้กลับมาให้กิจการที่ท่านกำลังศึกษางบการเงินอยู่นั้น มากหรือน้อยเท่าใด?

ลูกหนี้ ท่านทราบดีลูกหนี้การค้าเกิดขึ้นเมื่อกิจการขายสินค้าไปแล้ว แต่ได้ยึดเวลาของการรับชำระค่าสินค้าออกไปให้กับลูกค้าของกิจการ บางท่านอาจสงสัยว่า ถ้าเป็นเช่นนี้จะถือว่าเกิดรายได้จากการขายไปหรือยัง เช่น หากกิจการขายสินค้าให้ลูกค้ารายใหญ่รายหนึ่งไป 20 ล้านบาทในเดือนพฤศจิกายน ในวันสิ้นปีหรือสิ้นงวดบัญชีวันที่ 31 ธันวาคม ลูกหนี้การค้ารายนั้นยังไม่จ่ายชำระ นอกจากนี้ยังมีข่าวว่าขณะนี้ลูกค้าของกิจการมีฐานะการเงิน และสภาพคล่องไม่ดี และสิ้นปีก็ยังไม่ชำระหนี้ค่าสินค้าให้กิจการ ถ้าถือว่ารายได้จากการขายเกิดแล้ว ก็ต้องปรากฏรายการรายได้จำนวน 20 ล้านบาทนี้รวมอยู่ในยอดรายได้จากการขายของกิจการ ซึ่งในความเป็นจริงคือ **ทางบัญชีถือว่ารายได้จากการขายได้เกิดขึ้นแล้ว** ตามหลักเกณฑ์คงค้าง (Accrual Basis) เพราะการบัญชีไม่ได้ยึดตามเกณฑ์เงินสด

(Cash Basis) ดังนั้น ยอดรายได้จากการขายจำนวน 20 ล้านบาทจึงเป็นรายได้ที่กิจการนำมาคำนวณกำไรสุทธิด้วย กำไรทางบัญชีจึงไม่ได้สะท้อนตัวเงินสด และหากปีนั้นกิจการมียอดขายทั้งหมด 40 ล้านบาท และหากปรากฏท้ายสุดว่ายอดขาย 20 ล้านบาทนั้น ไม่สามารถเรียกเก็บหนี้ได้ กำไรที่ท่านเห็นว่ามีมากในปีนั้น ก็จะไม่เป็นไปตามนั้นถึงประมาณร้อยละ 50 ดังนั้นความสามารถในการบริหารลูกหนี้ของกิจการ และการตัดเป็นขาดทุนของลูกหนี้ดังกล่าว จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจศึกษาและสามารถอ่านเข้าใจได้ หากท่านมีความต้องการศึกษากิจการเพื่อทำธุรกิจ ให้กู้เงิน หรือลงทุนในหลักทรัพย์ของกิจการนั้น

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เป็นสินทรัพย์ที่ให้ประโยชน์กับกิจการเกินกว่า 1 งวดบัญชี หรือ 1 ปี ซึ่งกิจการมีไว้เพื่อใช้ในการบริหารงาน เพื่อประโยชน์ในการผลิต หรือการจำหน่ายสินค้าหรือให้บริการ หรือเพื่อให้เช่า เนื่องจากเป็นสินทรัพย์ที่ใช้ประโยชน์นานกว่า 1 ปี จึงต้องมีการตัดมูลค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายทุกๆ งวดบัญชีในรูปของค่าเสื่อมราคา รายการค่าเสื่อมราคาจึงเป็นรายการที่ไม่ได้จ่ายเป็นเงินสดออกไปจริง และเมื่อตัดจ่ายทุกปีแล้ว จึงเป็นรายจ่ายสะสมเรียกว่าค่าเสื่อมราคาสะสม นำไปหักออกจากบัญชีสินทรัพย์ดังกล่าวนั้นให้แสดงมูลค่าสุทธิในงบแสดงฐานะการเงิน นอกจากนี้ในงบแสดงฐานะการเงินหลายกิจการ จะมีรายการสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน เช่น เงินลงทุนระยะยาว เงินลงทุนที่กิจการตั้งใจจะถือไว้เกิน 1 ปี ตราสารหนี้ที่ถือจนครบกำหนด และเงินลงทุนในบริษัทย่อย และบริษัทร่วม ซึ่งเป็นเงินลงทุนในบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วมที่บริษัทถือไว้ และเข้าข่ายตามมาตรฐานการบัญชีที่ต้องบันทึกบัญชีตามวิธีส่วนได้เสีย

ในตอนนี ผู้เขียนจึงขอกล่าวถึงในด้านสินทรัพย์เพื่อให้ท่านผู้อ่านได้รู้จักกับลักษณะเบื้องต้น รวมทั้งคำถามที่เป็นประเด็นในการอ่านแต่ละงบการเงิน และแต่ละรายการบัญชีเพื่อศึกษาความหมาย ความสัมพันธ์ และหาคำตอบจากงบการเงินได้ในตอนต่อไป

ปริญญาโท

(ภาค 2)

ปีการศึกษา 2562

โควตาผู้อุปถัมภ์ / หรือศิษย์เก่า TNI

(สมาชิกองค์กรผู้สนับสนุน TNI และสมาชิก ส.ส.ท.)

รับส่วนลดแรกเข้า 10,000 บาท

วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต : เทคโนโลยีวิศวกรรม (MET)

วิทยาศาสตร์บัณฑิต : เทคโนโลยีสารสนเทศ (MIT)

บริหารธุรกิจบัณฑิต : บริหารจัดการธุรกิจและสารสนเทศ (MBI)

บริหารธุรกิจบัณฑิต : บริหารธุรกิจทั่วไป (MBI)

☎ 02 763 2600 # 2651

f บัณฑิตวิทยาลัย TNI

★ สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

177/1 ถ.พัฒนาการ แขวงสวนหลวง เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ 10250

คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีไทย - ญี่ปุ่น

หลักสูตรปริญญาตรี (เทียบโอน)

สาขาการตลาดเชิงสร้างสรรค์ CM (Creative Marketing)

“ อนาคตกำหนดได้ เพื่อเป้าหมายที่ดีกว่า ”

- เหมาะสำหรับผู้ที่กำลังจบการศึกษาหรือทำงานแล้ว และ มีวุฒิการศึกษาระดับ ปวส. สาขาการตลาด การขาย หรือ สาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง สามารถเทียบโอนรายวิชาได้สูงสุดถึง **73 หน่วยกิต* จาก 136 หน่วยกิต**
- ใช้ระยะเวลาในการศึกษาไม่เกิน 6 ภาค (2 ปี) เรียนเพียง **สัปดาห์ละ: 1 วัน (วันอาทิตย์)**
- จำกัดจำนวนที่นั่งเพียง 30 คนต่อกลุ่มเรียน*** เพื่อให้มีความเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนทุกคน
- รวมค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตร **ประมาณ 115,000 บาท**** (จ่ายตามหน่วยกิตที่เรียนจริง ไม่มีค่าธรรมเนียมอื่นเพิ่มเติม)
- โอกาสศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ณ ประเทศญี่ปุ่น

หมายเหตุ: * การเทียบโอนหน่วยกิตอาจมากหรือน้อยกว่า ขึ้นอยู่กับ ผลการศึกษาในหลักฐานการศึกษาที่แนบมาประกอบการสมัคร และ ประสบการณ์ในการทำงาน

** ค่าใช้จ่ายอาจเพิ่มขึ้นหรือน้อยกว่า ขึ้นอยู่กับจำนวนหน่วยกิตที่ต้อง เรียนเพิ่มเติมภายหลังจากเทียบโอนรายวิชาครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว

จุดเด่นหลักสูตร

- ▶ เน้นการสอนแบบ **Project Based Learning** เรียนรู้แก้ปัญหาจาก กรณีศึกษาจริง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการทำงานได้
- ▶ การเรียนการสอนแบบ **Block Course** เรียนรายวิชาละ: 4 สัปดาห์จบแล้วจึงจะเริ่มเรียนในวิชาใหม่ โดยไม่ส่งผลกระทบต่อการทำงานประจำ
- ▶ จากเว็บไซต์จัดหางานหลายสำนักให้ข้อมูลตรงกันว่า เป็นสายงานที่มีค่าตอบแทนสูง และมีความต้องการจ้างงานมาก ติดอันดับ **Top 10** มีเครือข่ายความร่วมมือของสถานประกอบการหลายแห่ง สามารถต่อยอดเป็นเจ้าของธุรกิจได้ในอนาคต
- ▶ เน้นให้ผู้เรียนเกิด **Mindset** มีมุมมองการตลาดที่ล้ำสมัย และฝึกการคิดอย่างสร้างสรรค์ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับธุรกิจ ด้วยคอนเซ็ปต์การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการสไตล์ญี่ปุ่น
- ▶ ทีมผู้สอน **มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์จริง** ในด้าน การตลาด มีผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม (ศูนย์รับสมัคร)
02-763-2601

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม (คณะบริหารธุรกิจ)
02-763-2715

สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น (TNI)
1771/1 ถ.พัฒนาการ แขวงสวนหลวง
เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ 10250
www.tni.ac.th